

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 217.307 van 19 januari 2012
in de zaak A. 194.477/VII-37.566.**

In zake : 1. Bruno SCHOUKENS
 2. Jerika DE JONGE
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Hendrik Schoukens
 kantoor houdend te 9000 Gent
 Kasteellaan 141
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse
regering
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Dirk Abbeloos
kantoor houdend te 9200 Dendermonde
Noordlaan 82-84
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkomen de partij :
 Rudy BAYENS
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Johan De Smet
 kantoor houdend te 1700 Dilbeek
 Ninoofsesteenweg 244
 bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 2 november 2009, strekt tot de
nietigverklaring van het besluit van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur
en Cultuur van 27 augustus 2009 waarbij de beroepen ingesteld tegen de beslissing
van de deputatie van de provincie Vlaams-Brabant van 12 februari 2009 houdende
het verlenen aan Rudy Bayens van een milieuvergunning voor het verder

exploiteren en veranderen van een rundveehouderij, gelegen aan de Pangaardenstraat 2 te Ternat, gedeeltelijk gegrond worden verklaard en de beroepen beslissing, mits een aantal wijzigingen, wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 200.937 van 16 februari 2010 is de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van het bestreden besluit verworpen.

De verzoekende partijen hebben een verzoekschrift tot voortzetting van de rechtspleging ingediend.

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partijen hebben een memorie van wederantwoord ingediend.

De tussenkomende partij heeft een verzoekschrift tot tussenkomst ingediend. De tussenkomst is toegestaan bij beschikking van 1 april 2010. De tussenkomende partij heeft een memorie ingediend.

Adjunct-auditeur Dieter Decock heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partijen hebben een verzoek tot voortzetting van het geding ingediend. De tussenkomende partij heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 8 december 2011.

Kamervoorzitter Luc Hellin heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Chiel Sempels, die loco advocaat Hendrik Schoukens verschijnt voor de verzoekende partijen, advocaat Dirk Abbeloos, die verschijnt voor de verwerende partij, en advocaat Inke Dedecker, die loco advocaat Johan De Smet verschijnt voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Adjunct-auditeur Dieter Decock heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De tussenkomende partij exploiteert een rundveebedrijf aan de Pangaardenstraat 2 te Ternat.

Op 2 mei 2007 verleent de minister een vergunning voor een biogasinstallatie bij dit bedrijf.

Verschillende omwonenden, waaronder de verzoekende partijen, vechten deze milieuvergunning voor de biogasinstallatie aan bij de Raad van State.

Bij arrest nr. 177.640 van 6 december 2007 wordt de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van die vergunning verworpen.

Bij arrest nr. 197.711 van 12 november 2009 wordt het annulatieberoep gericht tegen die milieuvergunning verworpen op grond van de vaststelling dat die vergunning van rechtswege vervallen is ingevolge de vernietiging, bij arrest nr. 169.389 van 26 maart 2007, van de op 7 februari 2006 verleende initiële stedenbouwkundige vergunning voor de biogasinstallatie en de daarop volgende nieuwe aanvraag door de tussenkomende

partij op 6 december 2007 tot het verkrijgen van een stedenbouwkundige vergunning; daardoor wordt, aldus de Raad van State, verzaakt aan de eerste bouwaanvraag die leidde tot de vernietigde stedenbouwkundige vergunning.

Deze nieuwe aanvraag tot een stedenbouwkundige vergunning heeft geleid tot een besluit van de deputatie van de provincie Vlaams-Brabant van 14 oktober 2008 waarbij de stedenbouwkundige vergunning voor de biogasinstallatie opnieuw wordt verleend, waarna administratief beroep is ingesteld bij de minister.

3.2. Op 20 oktober 2008 dient de tussenkomen de partij bij de deputatie van de provincie Vlaams-Brabant een aanvraag in voor het verder exploiteren en veranderen van het rundveebedrijf en de daaraan gekoppelde biogasinstallatie.

3.3. Tijdens het openbaar onderzoek van de aanvraag worden 84 bezwaarschriften ingediend. Tevens blijkt een petitie te zijn afgegeven waarop ongeveer 300 handtekeningen voorkomen.

3.4. Op 12 februari 2009 verleent de deputatie van de provincie Vlaams-Brabant de gevraagde milieuvergunning. Aan de vergunning wordt een aantal bijzondere voorwaarden verbonden.

3.5. Tegen die beslissing van de deputatie stellen verscheidene omwonenden beroep in bij de bevoegde Vlaamse minister.

Met een schrijven van 20 maart 2009 stellen Marc De Coster, Jean Gallant, Jan Lavers, Flor Schoukens, Seraphinus Van de Cruys en Chris Van Schavendijk beroep in.

Op dezelfde datum dienen de verzoekende partijen een afzonderlijk beroepschrift in. Zij stellen dat het openbaar onderzoek niet correct is

verlopen omdat de vergunningsaanvraag hen niet schriftelijk ter kennis is gebracht zoals nochtans wordt voorgeschreven door artikel 17, § 3, 1°, van het besluit van de Vlaamse regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning (hierna : Vlarem I).

3.6. De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur verklaart op 27 augustus 2009 de beroepen, ingesteld tegen de beslissing van de deputatie van 12 februari 2009, gedeeltelijk gegrond en bevestigt die beslissing van de deputatie, mits een aantal wijzigingen.

Dit is het bestreden besluit, waarvan de voor het onderhavige annulatieberoep relevante overwegingen als volgt luiden :

"Gelet op het feit dat voormelde beroepindieners de volgende aanspraken en bezwaren doen gelden:

(...)

- nietigheid van het openbaar onderzoek

o volgens artikel 17, §3, 1°, van titel I van het VLAREM moet de aanvraag voor een inrichting van eerste klasse schriftelijk ter kennis gebracht worden aan de eigenaars en de gebruikers van de gebouwen in een straal van 100 m rond de perceelsgrenzen van de inrichting; sommige omwonenden zouden niet in kennis zijn gesteld;

(...)

Overwegende dat artikel 17, §3, 1°, van titel I van het VLAREM bepaalt dat voor inrichtingen van de eerste klasse het openbaar onderzoek ook het schriftelijk ter kennis stellen omvat van de op de in artikel 5, §4 bedoelde lijst van de kadastrale eigenaars voorkomende eigenaars en de gebruikers van de gebouwen gelegen in een straal van 100 m rond de perceelsgrenzen van de inrichting; dat de beroepindieners, wonende in de Pangaardenstraat 3, beweren niet in kennis gesteld te zijn van het openbaar onderzoek en bijgevolg hun bezwaren niet hebben kunnen indienen en dat om die reden het openbaar onderzoek nietig zou zijn; dat de eigenaar van het perceel wel schriftelijk werd aangeschreven; dat indien de bewoners zelf geen kennisgeving zouden ontvangen hebben zij ook op andere manieren, zoals via de officiële aanplakberichten, op de hoogte konden zijn van de milieuvergunningsaanvraag; dat de bewoners van de Pangaardenstraat 3 deel uitmaken van een werkgroep, die zich verzet tegen de komst van de biogasinstallatie, en waarvan een aantal leden voor onderhavige aanvraag een uitgebreid beroepschrift hebben ingediend; dat beiden ook behoorden tot de verzoekende partij bij een verzoekschrift bij de Raad van State om de eerder verleende milieuvergunning te schorsen; dat het bijgevolg zeer onwaarschijnlijk is dat zij niet op de hoogte zouden zijn van de aanvraag; dat bovendien hun rechten voldoende gevrijwaard

blijken, vermits zij tegen de in eerste aanleg verleende vergunning een beroep konden instellen; dat in hun eigen beroepsschrift geen andere argumenten worden aangehaald".

IV. Regelmatigheid van de rechtspleging

4. De hoofdgriffier van de Raad van State heeft de tussenkomende partij bij aangetekend schrijven van 28 juli 2011 uitgenodigd om een laatste memorie in te dienen binnen de voorziene termijn van dertig dagen. Deze brief werd ontvangen en getekend voor ontvangst op 1 augustus 2011. De laatste memorie werd neergelegd bij aangetekend schrijven van 2 september 2011, is derhalve laattijdig, en moet uit de debatten worden geweerd.

V. Onderzoek van de middelen

Enig middel

Standpunt van de partijen

5. In een enig middel voeren de verzoekende partijen de schending aan van artikel 11 van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, van artikel 17, § 3, 1°, van Vlarem I, van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen en van het motiveringsbeginsel.

Zij zetten uiteen dat zij niet schriftelijk op de hoogte zijn gebracht van de milieuvergunningsaanvraag, en dat om hieraan te remediëren in het bestreden besluit wordt gesteld dat zij lid zouden zijn van een werkgroep, dat zij in het verleden reeds in rechte hebben geageerd tegen de betrokken inrichting en dat het dus hoogst onwaarschijnlijk is dat zij niet op de hoogte zouden zijn geweest van de milieuvergunningsaanvraag. Zij betwisten echter deel uit te maken van enige werkgroep en achten dit in ieder geval niet bewezen. De bewering van de verwerende partij dat zij op de hoogte zouden zijn geweest van de

vergunningsaanvraag, is volgens hen louter speculatief. Ook zijn zij van oordeel dat in het bestreden besluit ten onrechte wordt gesteld dat hun rechten gevrijwaard zijn, aangezien zij niet de mogelijkheid hebben gehad om reeds tijdens het openbaar onderzoek hun bezwaren te uiten en zij bovendien slechts bij toeval op 19 maart 2009 de bekendmaking van de op 12 februari 2009 verleende milieuvergunning via aanplakking hebben opgemerkt, waarna het hen aan tijd ontbrak om nog op een deugdelijke manier de nodige argumenten te ontwikkelen in hun beroepschrift.

6. De verwerende partij geeft in haar memorie van antwoord toe dat de verzoekende partijen niet werden aangeschreven. Zij wijst er echter op dat de verzoekende partijen slechts de gebruikers en niet de eigenaars zijn van de woning aan de Pangaardenstraat 3 te Ternat, waardoor zij onmogelijk hun identiteit kon kennen. Voorts merkt zij op dat de op 12 februari 2009 verleende milieuvergunning wel degelijk werd aangeplakt van 21 februari 2009 tot 23 maart 2009, dat de verzoekende partijen een beroepschrift hebben ingediend op 20 maart 2009 en dat zij dus voldoende tijd hebben gehad om hun argumenten te ontwikkelen. Ook stelt zij dat van de verzoekende partijen de nodige diligentie mag worden verwacht, aangezien zij in het verleden reeds een milieuvergunning verleend aan de tussenkomen partij voor een soortgelijke exploitatie hebben bestreden. Zij is van oordeel dat de belangen van de verzoekende partijen niet werden geschaad en dat de beweerde onregelmatigheid bij de bekendmaking van de aanvraag bijgevolg geen afbreuk doet aan de wettigheid van de vergunning.

7. De verzoekende partijen repliceren dat zij officieel zijn ingeschreven in het bevolkingsregister van de gemeente Ternat, zodat hun identiteit wel degelijk kon worden achterhaald. Voorts betogen zij dat de inrichting zich "aan een doodlopend gedeelte van de Pangaardestraat" bevindt, zodat het geenszins voor de hand ligt dat zij de aanplakking van de vergunningsaanvraag zouden hebben opgemerkt. Het gaat volgens hen niet op er "eenvoudigweg van uit te gaan" dat zij "wel op een of andere manier kennis hebben gekregen van de aanvraag". Zij zetten voorts uiteen dat zij op 20 maart 2009 en dus ruim voor het

verstrijken van de beroepstermijn een beroepschrift hebben ingediend, ingevolge de foutieve vermelding in de bekendmaking van de op 12 februari 2009 verleende milieuvergunning van 23 maart 2009 als uiterste beroepsdatum, zodat zij noodzakelijkerwijze de inhoud van hun beroepschrift hebben moeten beperken tot een puur procedureel argument en hun rechten niet voldoende hebben kunnen vrijwaren.

Beoordeling

8. Artikel 17 van Vlarem I luidt als volgt :

"§ 1. Ongeacht de klasse waartoe de geplande inrichting behoort, omvat het openbaar onderzoek over een vergunningsaanvraag:

1° het op bevel van de bevoegde burgemeester ter inzage leggen van de vergunningsaanvraag en zijn bijlagen gedurende dertig kalenderdagen bij de diensten van het gemeentebestuur;

2° het op bevel van de bevoegde burgemeester aanplakken gedurende dezelfde periode op de plaats waar de exploitatie gebeurt of is gepland en op de plaatsen voorbehouden voor de officiële berichten van een bekendmaking.

(...)

§ 3. Voor inrichtingen van de eerste klasse omvat het openbare onderzoek bovendien:

1° het door de bevoegde burgemeester schriftelijk ter kennis brengen van de aanvraag aan de op de in artikel 5, § 4 bedoelde lijst van de kadastrale eigenaars voorkomende eigenaars alsmede aan de gebruikers van de gebouwen gelegen in een straal van 100 m rond de perceelsgrenzen van de inrichting voor zover deze gelegen zijn in dezelfde gemeente als de inrichting;

(...)"

9. De bekendmaking van de vergunningsaanvraag, hetzij via aanplakking op de plaats van exploitatie en op de officiële gemeentelijke aanplakborden, hetzij via een individuele kennisgeving, moet derden-belanghebbenden toelaten deel te nemen aan het openbaar onderzoek door desgevallend de bezwaren tegen de voorgenomen exploitatie kenbaar te maken.

Het schriftelijk en persoonlijk ter kennis brengen van de vergunningsaanvraag met betrekking tot een als hinderlijk ingedeelde inrichting die behoort tot de eerste klasse, aan de eigenaars van de percelen en de gebruikers

van de gebouwen in een straal van 100 meter rond de perceelsgrenzen van de inrichting, heeft tot doel derden, waarvan aangenomen wordt dat zij in hun belangen het zwaarst getroffen kunnen worden door de exploitatie van een hinderlijke inrichting in hun onmiddellijke omgeving, met meer zekerheid te informeren over het voorgenomen project dan het geval is voor diegenen die slechts aangewezen zijn op de bekendmaking van de aanvraag door aanplakking overeenkomstig artikel 17, § 1, 2°, van Vlarem I.

Het voorschrift van artikel 17, § 3, 1°, van Vlarem I houdt dus niet in dat de betrokken eigenaars en gebruikers enkel aangewezen zijn op de individuele kennisgeving om te kunnen deelnemen aan het openbaar onderzoek. Niets staat er immers aan in de weg dat zij op een andere wijze kennis krijgen van de aanvraag zodat zij nuttig voor hun belangen kunnen opkomen.

10. Te dezen wonen de verzoekende partijen in de onmiddellijke nabijheid van de plaats van exploitatie.

De Raad van State neemt bijgevolg niet aan dat de verzoekende partijen als onmiddellijke buren volledig onwetend zijn gebleven over de bekendmaking aan de plaats van exploitatie, onder meer rekening houdend met het feit dat tijdens het openbaar onderzoek er maar liefst 84 bezwaarschriften werden ingediend alsook een petitie met ongeveer 300 handtekeningen. Het indienen van deze bezwaarschriften volgens een vooropgesteld model en het organiseren van een petitie-actie wijzen er op dat een ruime kring van omwonenden in het geweer is gekomen tegen de geplande biogasinstallatie. In redelijkheid wordt te dezen dan ook niet aangenomen dat de verzoekende partijen als enigen van dit alles niet op de hoogte waren. De overweging in het bestreden besluit dat de verzoekende partijen deel zouden uitmaken van een geëngageerde werkgroep is om die reden niet relevant.

11. Voorts staat vast dat de verzoekende partijen een ontvankelijk administratief beroep hebben ingediend tegen de in eerste aanleg genomen

beslissing van 12 februari 2009. Het instellen van een administratief beroep heeft tot gevolg dat de volledige bevoegdheid om over de vergunningsaanvraag te beslissen bij de beroepsinstantie ligt. Het beroepsorgaan is er immers toe gehouden de aanvraag in al zijn aspecten - zowel op het vlak van de legaliteit als de opportuniteit - opnieuw te onderzoeken. De administratieve beroepsprocedure heeft er voor gezorgd dat de verzoekende partijen in staat zijn gesteld om voor hun belangen op te komen.

De verzoekende partijen voeren aan dat zij de inhoud van hun beroepschrift tot een puur procedureel argument hebben moeten beperken, omdat het hen aan tijd ontbrak om een omstandiger beroepschrift in te dienen, aangezien zij pas op 19 maart 2009 via aanplakking kennis hebben gekregen van de op 12 februari 2009 verleende milieuvergunning en die bekendmaking als uiterste datum voor de indiening van een beroep verkeerdelijk 23 maart 2009 vermeldde. Dit argument van de verzoekende partijen kan niet overtuigen, nu, zoals hiervoor reeds vastgesteld, in redelijkheid niet kan worden aangenomen dat de verzoekende partijen, zijnde de onmiddellijke burens van de inrichting, als enigen van de ruime kring van omwonenden niet eerder op de hoogte zouden geweest zijn van de vergunningsaanvraag.

12. Om voormelde redenen kan het door de verwerende partij niet betwiste feit dat de verzoekende partijen geen individuele kennisgeving van de vergunningsaanvraag hebben ontvangen, niet leiden tot het gegrond bevinden van het middel.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoekende partijen worden verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing en van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 700 euro, elk voor de helft.

De tussenkomende partij wordt verwezen in de kosten van de tussenkomst, begroot op 125 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van negentien januari tweeduizend en twaalf, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Luc Hellin,	kamervoorzitter,
Eric Brewaeys,	staatsraad,
Carlo Adams,	staatsraad,
bijgestaan door	
Yves Depoorter,	toegevoegd griffier.

De griffier

De voorzitter

Yves Depoorter

Luc Hellin